

הודעה לעיתונות

סיכום דו"ח הגזענות והאלימות במגרשים לעונת 2021/2022 בליגת העל לכדורגל:

רגע לפני תיקון החוק לאלימות בספורט - עלייה חדה בהתפרעויות אוהדים במגרשי הכדורגל

- לאחר סיום הגבלות הקורונה - עלייה חדה במקרים של התפרעויות אוהדים ביציעים - כניסה למגרש, השלכת חפצים אל הדשא, עצירת משחקים בעקבות השלכת רימוני עשן ואבוקות. כמו כן, נרשמו כמדי שנה מספר מקרי אלימות קשים.
- בעונת 21/22 דיווחי משקיפי התכנית על 110 אירועים של התפרעויות אוהדים והשלכת חפצים.
- בעונה החולפת נרשמו מספר חסר תקדים של 21 תקריות פריצת אוהדים לכר הדשא.
- מאחרי שיפור קל בשנים האחרונות, העונה חלה עלייה בכמות השירים הגזעניים ביציעי מכבי ת"א ובית"ר ירושלים. גם ביציעי בני סכנין נשמעו קריאות על רקע לאומני ולראשונה אף נשמעו קריאות "שתהיה שואה למכבי".
- זילות בזכר השואה - עליה דרמטית במספר קריאות ושירי השואה ביציעים. כמעט בכל מחזור לאורך העונה נשמעו קריאות מסוג זה במגרשים השונים, בעיקר בקרב אוהדי מכבי חיפה והפועל ת"א (כמעט מדי שבוע).
- "שיר האונס", שמהווה אלימות מילולית קשה נגד נשים, חזר ליציעי מכבי ת"א.
- בנוסף, נרשם אירוע של אלימות משטרתית חריגה במשחק בין הפועל ת"א למכבי חיפה באצטדיון סמי עופר.
- לראשונה, קבוצה עמדה לדין בגין קריאות הומופוביות (מכבי תל אביב) והאושמה. נציין לטובה, כי בסיום העונה עבר תיקון לחוק שקובע כי אמירות הומופוביות במגרשי הכדורגל הם עבירה פלילית.
- מכבי ת"א נמצאה אשמה בבית הדין של ההתאחדות לכדורגל 26 פעמים במהלך עונת 2021/2022 של ליגת העל, אחריה הפועל ת"א (25), בית"ר ירושלים (24), מכבי חיפה (20), בני סכנין (17), מכבי נתניה (16) והפועל ב"ש (15). מכבי ת"א עמדה לדין 5 פעמים בגין קריאות גזעניות, אחריה בית"ר ירושלים (3) ומכבי נתניה והפועל קריית שמונה (פעם אחת כ"א).

דו"ח הגזענות והאלימות לסיכום עונת 2021/22 של התכנית "בועטים את הגזענות והאלימות מהמגרשים" של הקרן החדשה לישראל מציג תמונה מדאיגה על רמת הגזענות והאלימות ביציע משחקי ליגת העל. זאת רגע לפני שעבר ביוני 2022 התיקון לחוק הספורט, שנועד להגביר את האכיפה על מקרי אלימות וגזענות במגרשי הכדורגל.

הדוח מורכב באמצעות דוחות של משקיפים בכל משחקי ליגת העל, שעל סמך עדותם מאוגדים כל אירועי הגזענות והאלימות, תוך הצלבת המידע עם פעולות בית הדין ודו"חות השיפוט, לצד סיקור תקשורתי ויחד עם הקבוצות עצמן. הדו"ח שואף לכלול בתוכו את כל האירועים שהאוהד הסביר עלול היה להיתקל בהם במגרשי הכדורגל.

גל קרפל, רכז התכנית בועטים את האלימות והגזענות מהמגרשים: "אחרי תקופה הגבלות הקורונה, עושה רושם שהרשויות איבדו שליטה על המתרחש ביציעי הכדורגל. אני מברך על כך שיש חוק שנועד לשפר את האכיפה. עם זאת, יש לוודא כי החוק אכן יוריד את כמות האלימות ביציעים, ולא ייצר קרקע פוריה לעימותים שבועיים בין שוטרים לאוהדים. נמשיך לעקוב אחרי המתרחש ביציע, בתקווה להפחתה משמעותית ומהירה של מקרי האלימות והגזענות. בנוסף, נברך על הצעדים המשמעותיים שחלו העונה בבית הדין ובלשון החוק, שנועדו כדי למגר גם את התופעת הקריאות ההומופוביות".

פירוט מלא של הדו"ח:

• **האלימות בכדורגל הישראלי מחמירה באופן מדאיג ואף זולגת מחוץ לתחומי המגרשים – במהלך העונה נרשמו תקריות תקיפה ואלימות פיזית חריגות.** עונת 2021/2022 כללה מספר אירועים מדאיגים וחריגים שלא נראו זמן רב במגרשי הכדורגל בארץ.

○ באחת התקריות החמורות שהתרחשו ביציעים בשנים האחרונות, שלושה אוהדי בית"ר ירושלים הוכו בצורה קשה ע"י חברי ארגון "לה פמיליה" ואף נזקקו להתפנות לטיפול בבית חולים (מחזור 6).

○ באירוע בולט נוסף, נרשמה קטטה אלימה בין שני מחנות האוהדים לפני תחילת הדרבי התל אביבי (מחזור 22), בעקבותיה כעשרה אוהדים נדרשו לפינוי רפואי. בין המפונים היו פצוע במצב בינוני ואוהד נוסף שאושפז בבית החולים בשל פגיעת ראש.

○ גם בדרבי הראשון של העונה במחזור 9, אוהד הפועל ת"א פונה לבית חולים לאחר שנפגע בראשו מאבוקה.

○ במחזור 3, אוהדי בני סכנין עיכבו את כניסת האוטובוס של הפועל ב"ש לאצטדיון לפני המשחק בין שתי הקבוצות.

○ כמו כן, בתקשורת פורסם כי אוהד מכבי חיפה הותקף על ידי מספר אוהדי מכבי ת"א מחוץ לאצטדיון טרם המשחק בין שתי הקבוצות.

○ במחזור 5, נרשמה תקרית חמורה בה עשרות אוהדי בני סכנין רגמו באבנים את יציע אוהדי מכבי נתניה בסיום המשחק בין השניים.

○ אירוע דומה חזר על עצמו במחזור 9 בו מספר אוהדי הפועל חיפה נרגמו באבנים בעת שיצאו מאצטדיון דוחא לאחר משחק קבוצתם מול בני סכנין.

○ במחזור 25, אוהד בית"ר ירושלים הותקף ע"י מספר אוהדי מכבי ת"א בסיום המשחק בין הקבוצות והוכה על ידי חפץ חד בראשו.

○ בנוסף, בסיום המשחק בין הפועל ת"א לבית"ר ירושלים (מחזור 19) דווח על תגרה אלימה בין מחנות האוהדים בתחנה המרכזית בירושלים.

○ במחזור 24, פורסם כי ארבעה אוהדי בני סכנין הותקפו על ידי אוהדי בית"ר ירושלים ביציאה מאצטדיון טדי.

○ במחזור 29, פורסם בתקשורת כי כשעה לפני פתיחת המשחק בין מכבי חיפה למכבי ת"א, נרשם עימות אלים בין מחנות האוהדים מחוץ לאצטדיון במהלכו אוהד מכבי ת"א נפצע ומספר אוהדים עוכבו לחקירה.

○ במחזור 30 בפלייאוף התחתון, פורסם בתקשורת כי שעות לפני הדרבי הירושלמי התפתחה קטטה אלימה בין מחנות האוהדים במהלכה כעשרה אוהדים נעצרו כשברשותם כלי תקיפה רבים כגון אגרופן, אלות, ברזלים וגז מדמיע. כמו כן, באותו שבוע פורסם בתקשורת סרטון אבטחה שתיעד שני אוהדי הפועל חיפה תוקפים את בעלי הקבוצה, יואב כץ, בפתח המלון בו הוא שהה.

• תופעה חמורה נוספת שבלטה במיוחד בסיבוב השני היא רגימת אוטובוס הקבוצות על ידי אוהדי היריבה. במחזור 15, אוהדי מכבי חיפה זרקו אבנים על אוטובוס של אוהדי בני סכנין, במחזור 21, אוהדי הפועל ב"ש השליכו שתי אבנים גדולות על אוטובוס מכבי נתניה, ובמחזור 25, אוהדי בני סכנין רגמו את אוטובוס שחקני הפועל חדרה ביציאתו מתחומי האצטדיון.

• **העונה נרשמו 110 אירועים של התפרעויות אוהדים והשלכת חפצים דווחו על ידי המשקיפים.**

במהלך עונת 2021/2022, נרשם מספר גבוה של מקרים בהם אוהדים היו מעורבים בהשלכת חפצים לכיוון אוהדי היריבה, לעבר כר הדשא ולכיוונם של שחקנים, מאמנים וצוותי השיפוט במתכוון. תקריות ההתפרעות והוונדליזם כללו עקירת ושבירת כיסאות ביציעים והשלכתם לעבר כר הדשא ולכיוון יציעי אוהדי הקבוצה היריבה, השחתת תאי שירותים ושבירת במות עידוד, וזריקת אבוקות למגרש שגרמו לעיכובים ארוכים בפתיחת משחקים רבים. אירועים אלו בלטו במיוחד בקרב אוהדי מכבי חיפה (18), הפועל ת"א (15), בני סכנין (14), מכבי ת"א ובית"ר ירושלים (12) והפועל ב"ש ומכבי נתניה (10).

מספר חסר תקדים של 21 תקריות פריצת אוהדים לכר הדשא.

- במחזור 3 תקרית חמורה נרשמה כשאוהד הפועל ת"א פרץ למגרש ואף תקף שני שחקני הפועל, רז טוויזר ואדי גוטליב, עד שנעצר על ידי האחרון. כמו כן, אוהדי בית"ר והפועל ב"ש פרצו למגרש ב-5 משחקים שונים, אוהדי הפועל ת"א, מכבי ת"א, ואשדוד פעמיים, ופעם אחת אוהדים של מכבי חיפה, נתניה, פ"ת, נוף הגליל ובני סכנין.
- **ביציעי בית"ר ירושלים השיר "הנה היא עולה הקבוצה הגזענית של המדינה" נשמע על ידי המשקיפים ב-8 משחקים.** מלבד זאת, קריאות בעלות אופי גזעני לאומני נוספות, כגון "שיישרף לכם הכפר" ו-"אני שונא את כל הערבים" נשמעו גם כן. בנוסף, חברי ארגון "לה פמיליה" היו מעורבים במספר מקרי גזענות נגד שחקנה המוסלמי של הקבוצה, קמאסו מארה. יש לציין לטובה כי מספר גדול של אוהדי בית"ר התנגד לאירועי האלימות והגזענות שהתרחשו ביציעי בית"ר בכלל, ואף תמך במארה בקריאות עידוד והכנת שלטים בפרט.
- **ביציעי מכבי ת"א נשמעו קריאות על רקע גזעני ולאומני ב-17 משחקים שונים.** בלטו קריאות כגון "מחבל", "שהיד", ובשלושה משחקים נשמעו בקהל קריאות "שיישרף לכם הכפר" ו-"אין ערבים, אין פיגועים". כמו כן, נשמעו ביצע הצהובים גם הקריאות "אחמד טיבי מת", "תנו לצה"ל לנצח, לזיין את הערבים" ו-"מוות לערבים".

ביציעי בני סכנין נרשמו מספר תקריות של קריאות לאומניות ופוליטיות.

תופעת הקריאות הפוליטיות בלטה העונה ביציעי בני סכנין. זכורות בעיקר תקריות חריגות בהן אלפי אוהדי בני סכנין קראו קריאות כגון "ברוח ובדם נפדה את אל-אקצא", "כהנא מת" ו-"הר הבית ערבי". אמנם לא מדובר בקריאות גזעניות, אך זו תופעה מסוכנת של כניסת פוליטיקה ליציעי הכדורגל. כמו כן, אוהדי בני סכנין היו מעורבים בעימותים עם כוחות השיטור, באצטדיון ומחוצה לו ובתקריות של זריקת אבנים.

גם ביצע מכבי נתניה נרשמו אירועים של קללות על רקע פוליטי כשבמחזור 18, נשמעו קריאות "אחמד טיבי מת" ובמחזור 28 נשמעו גם קריאות "תנו לצה"ל לנצח, לזיין את הערבים" ו-"מוות לערבים".

זילות בזכר השואה – עלייה דרמטית במספר קריאות ושירי השואה ביציעים.

- ביצע מכבי חיפה בלטה תופעת קריאות ה"ניאו נאצים" שנשמעו כמעט בכל משחק במהלך העונה.
- ביציעי הפועל ת"א בלטו קריאות שואה כגון "שואה למשטרה", ו"שואה למכבי", שנשמעו גם הן כמעט בכל משחק לאורך העונה.
- נציין כי בפעם הראשונה נשמעו קריאות "שתהיה שואה למכבי" ביציעי בני סכנין, במהלך המשחק בין סכנין למכבי ת"א במחזור הראשון של העונה באצטדיון דוחא, פעמים נוספות במשחק בין השתיים במחזור 27 ו-32, וגם במשחק מול מכבי נתניה במחזור 29.
- כמו כן, במחזור 29 נשמעו קריאות "שתהיה שואה למכבי" ביצע הפועל חיפה.

אירוע מכוער של אלימות משטרתית חריגה במשחק בין הפועל ת"א למכבי חיפה באצטדיון סמי עופר.

על פי פרסומים בתקשורת, בסיום המשחק התפתח עימות בין שני מחנות האוהדים שהשליכו כסאות וחפצים אחד על השני ביציעים. כתוצאה מכך נרשם אירוע חריג ואלים בין אנשי אבטחה לאוהדי הפועל ת"א במהלכו כוחות השיטור הכו את אוהדי הפועל ת"א, כפי שניתן לראות בסרטונים שתיעדו את המקרה. עדויות שפורסמו בתקשורת מתארות אירוע קשה בו עשרות לוחמי יס"מ הכו אוהדים וקטינים ללא רסן.

"שיר האונס" חזר ליציעי מכבי ת"א.

לאחר שלא נשמע על ידי המשקיפים ביצע מכבי ת"א במהלך החצי הראשון של העונה, "שיר האונס" חזר ליציעים בשני משחקים שונים בסיבוב השני ובדרכי במחזור 31 בפלייאוף העליון. שיר זה מהווה אלימות מילולית קשה כנגד נשים ("ניקח לכם את הבנות...כשנאונס אותן נצעק").

לראשונה, קבוצה עמדה לדין בגין קריאות הומופוביות – אך זוכתה.

במשחק בין מכבי ת"א למכבי נתניה במחזור 19, אלפי אוהדי מכבי ת"א קראו "הומו" לעברו של שוער נתניה, דני עמוס. בעקבות האירוע, מכבי ת"א הועמדה לדין, לראשונה אי פעם, אך זוכתה על ידי בית הדין. לאחר ערעור בבית הדין העליון של ההתאחדות, הקבוצה נקנסה בקנס של 3,000 ש"ח בלבד, אך מדובר בתקדים חשוב.

מתח גובר בין הקהל למועדון הוביל לפיטורין של שני מאמנים בליגת העל.

לאורך העונה בלטו מחאות של חלק מהקהלים כנגד גורמים בקבוצתם. מקרים אלו לעיתים גלשו לאירועים שבמהלכם אוהדים חיכו למאמנים ובעלי הקבוצות ליד רכבם ותקפו אותם מילולית בצורה חריגה. בלטו בעיקר מחאת אוהדי מכבי פ"ת נגד משפחת לוזון ומחאת אוהדי הפועל ב"ש נגד מאמן הקבוצה, רוני לוי. שתי המחאות הסתיימו בעזיבת המאמנים את תפקידם. כמו כן, גם בהפועל ירושלים נרשמת מחאה נגד מאמן הקבוצה, זיו אריה והמנהל המקצועי של המועדון, שי אהרון.

במהלך העונה תועדו שמונה מקרי נהמות על ידי המשקיפים (בודדים מאוהדי מכבי חיפה במחזור 4, בודדים מאוהדי הפועל ב"ש במחזור 5, אוהדי מכבי חיפה במחזור 8, אלפי אוהדי הפועל ב"ש במחזור 18 ו-33, עשרות אוהדי מכבי חיפה במחזור 18, כעשרה אוהדי הפועל חיפה במחזור 14 ואוהד בודד של הפועל קריית שמונה במחזור 16).

מכבי ת"א נמצאה אשמה בבית הדין של ההתאחדות לכדורגל 26 פעמים במהלך עונת 2021/2022 של ליגת העל, אחריה הפועל ת"א (25), בית"ר ירושלים (24), מכבי חיפה (20), בני סכנין (17), מכבי נתניה (16) והפועל ב"ש (15). מכבי ת"א עמדה לדין 5 פעמים בגין קריאות גזעניות, אחריה בית"ר ירושלים (3) ומכבי נתניה והפועל קריית שמונה (פעם אחת כ"א).

נציין לחיוב מספר אירועים חיוביים שהמועדונים והקהלים יזמו במהלך הסיבוב השני: ביציעי הפועל ירושלים הונף דגל עם הכיתוב "הפועל ירושלים נגד גזענות" במחזור 22 ושלט עם הכיתוב "עבודה בטוחה לכולנו" לזכר 12 ההרוגים בתאונות עבודה מתחילת השנה במחזור 25. כמו כן, במחזור 14, מועדון הפועל ב"ש אירח את ליאן מושקטין שעברה התעללות פיזית ונפשית על ידי בנות כיתה בבית ספרה בב"ש. בנוסף, לפני הדרבי החיפאי במחזור 24, מכבי והפועל חיפה יצאו בקמפיין משותף נגד אלימות בו שני הקפטנים, נטע לביא ודור מלול הצטלמו ביחד באצטדיון סמי עופר עם הכיתוב: "יריבות ספורטיבית בלבד. #לא_לאלימות".

כמו כן, נערכו גם טקסים מדי מחזור בשיתוף עמותות שונות לקידום ערכים חברתיים, זאת על פי שיתוף פעולה של הקבוצות במסגרת מנהלת הליגה. בנוסף, במרבית ממשחקי ליגת העל נשמעות קריאות, שלטים וכיתובים מפורשים כנגד גזענות ואלימות. העובדה הזו מוכיחה עד כמה עלתה המודעות לגזענות בקרב המועדונים.

מספר אירועי הגזענות והתפרעויות אוהדים בעונת 2021/2022

קבוצה	קריאות גזעניות ביציעים ע"י קהל	מקרי גזענות ע"י בודדים ביציע	השלכת חפצים, והתפרעות אוהדים	הדלקת רימוני עשן ואבוקות
1. מכבי תל אביב	17	0	12	7
2. בית"ר ירושלים	9	2	12	4
3. מכבי חיפה	2	1	18	5
4. הפועל באר שבע	2	1	10	2
5. קריית שמונה	0	2	1	0
6. הפועל חיפה	0	1	5	3
7. מכבי פתח תקווה	0	1	4	0
8. הפועל תל אביב	0	0	15	5
9. בני סכנין	0	0	14	3
10. מכבי נתניה	0	0	10	3
11. הפועל ירושלים	0	0	5	1
12. הפועל חדרה	0	0	3	0
13. הפועל נוף הגליל	0	0	1	0
14. מ.ס. אשדוד	0	0	0	0
סה"כ	30	8	110	33

**סיכום העמדה לדין בביה"ד של ההתאחדות לכדורגל (כולל רק את ליגת הבורסה לניירות ערך
 וסעיפים בהם הקבוצות נמצאו אשמות. בסוגריים מצוינים מקרים שעדיין לא התקבלה לגביהם
 החלטה)**

<u>קבוצה</u>	<u>התפרעות אוהדים / התנהגות בלתי הולמת של אוהדים / התנהגות בלתי ספורטיבית</u>	<u>גזענות אוהדים</u>	<u>פגיעה ע"י אוהדים / התפרצות לשדה המשחק</u>
1. מכבי ת"א	16	5	5
2. בית"ר ירושלים	14	3	(1) 7
3. מכבי נתניה	13	1	2
4. הפועל קריית שמונה	1	1	
5. הפועל ת"א	20		5
6. מכבי חיפה	(1) 19		(1) 1
7. בני סכנין	14		3
8. הפועל ב"ש	10		5
9. הפועל ירושלים	5		
10. הפועל חיפה	4		
11. הפועל נוף הגליל	2		1
12. הפועל חדרה	2		
13. מ.ס. אשדוד			2
14. מכבי פ"ת			1
סה"כ	(1) 120	10	(2) 32